

РОЛЬ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Зубенко О. В., Медведєва С.О.

викладачі кафедри іноземних мов

Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна

Динамічний розвиток суспільства диктує нові вимоги до підготовки фахівців різних рівнів. Постійна увага до питання підвищення кваліфікації та підготовки молодих спеціалістів пояснюється рядом причин, а саме:

- постійним збільшенням об'єму наукової інформації;
- стрімким прогресом у галузі техніки і технології;
- інтеграцією освіти, науки та виробництва;
- глобальними проблемами демографічного, економічного, енергетичного характеру [1].

Формування інформаційного суспільства та посилення інноваційних процесів обумовили переорієнтацію навчальних пріоритетів на інформатизацію освітнього процесу. Поява Інтернету в системі освіти стимулює бажання вчитися, розширює зону індивідуальної активності кожного студента, збільшує швидкість подачі матеріалу на конкретному занятті. Завданням викладача при цьому є спрямувати роботу студентів на досягнення поставленої цілі навчання, оскільки майбутні фахівці не завжди можуть правильно зорієнтуватися у достатньо великому об'ємі інформації, джерелах її отримання, використанні засобів її обробки, аналізу та практичного застосування.

На даний час спостерігається перехід від e-learning (електронне навчання) до Smart-learning (розумне навчання). До складу аббревіатури «smart», яку широко використовував П. Друкер у 1954 році, входять наступні елементи: specific – конкретність, measurable – вимірюваність, attainable – досягненість, relevant – актуальність, time-bound – часова обмеженість. Проте досконалого лінгвістичного перекладу досі не існує [2]. Концепція Smart в освіті виникла внаслідок появи в нашому житті різноманітних розумних пристроїв, які полегшують як професійну діяльність, так і особисте життя (смартфон, розумний будинок, смарткар,

смартбординтернет, інтелектуальна або смарт-система діагностики жорсткого диску на комп'ютері).

Поняття Smart Education (розумна освіта) це – створення гнучкого та відкритого інтерактивного середовища для навчання, що знаходиться у вільному доступі. Саме Smart Education здатна забезпечити максимально високий рівень освіти, відповідати вимогам і можливостям сьогодення, адаптуватися до швидкозмінного середовища та забезпечити перехід від книжного контенту до активного (практичного).

Під час застосування Smart-технологій необхідно структурувати та направляти роботу студента, мати чіткий план заняття з конкретними завданнями, вимогами до їх виконання та критеріями оцінювання. Важливим фактором при цьому є мотивація навчання, що дозволяє зацікавити студента у здобутті знань, стимулювати активізацію самостійної пізнавальної діяльності, творчого наукового пошуку.

До позитивних аспектів застосування Smart-технологій в навчальному процесі відноситься наступне:

1. можливість їх використання під час викладання різних дисциплін;
2. висока ефективність засвоєння знань;
3. підвищення інтересу до навчання;
4. сучасність технологій, розуміння та сприймання їх студентами як природної складової молодих людей, що робить їх життя зручним інструментом для розвитку творчого потенціалу;
5. легкість поєднання Smart-технологій з комунікативним підходом до викладання іноземних мов [5].

Варто зауважити, що якісна мовна підготовка неефективна без використання сучасних інноваційних освітніх технологій; це передбачає використання інформаційних та комунікаційних технологій у навчанні, проектну роботу, роботу з навчальними комп'ютерними й мультимедійними програмами, дистанційні технології в навчанні іноземних мов, створення презентацій у Microsoft PowerPoint, використання ресурсів Інтернет.

Застосування інформаційних технологій на заняттях з іноземної мови необхідне з наступних причин:

- дозволяє ефективно організувати групову і самостійну роботу студентів на занятті;
- сприяє удосконаленню практичних навичок і умінь студентів;
- дозволяє індивідуалізувати процес навчання;
- підвищує інтерес до занять з іноземної мови;
- активізує пізнавальну діяльність;
- осучаснює практичні заняття [4, с.61-63].

Специфіка дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» є в тому, що базовим компонентом змісту навчання іноземній мові виступають основи наук, а способи діяльності - навчання різним видам мовної та мовленнєвої діяльності, а саме: мовлення, аудіювання, читання, письмо. Об'єктом мотивації при цьому є збільшення об'єму активного та пасивного словникового запасу та його використання в реальному житті. Добре відомо, що навчальна діяльність буде ефективною, якщо буде вмотивованою. Серед видів мотивації є:

1. мотивація, яка пов'язана з перспективою використання мови в майбутній практичній діяльності – дальня;
2. мотивація, яка зумовлена самою діяльністю студентів на заняттях, - ближня;
3. спроможність до самоаналізу власних успіхів і слабких сторін у плані володіння іноземною мовою і їхньої оцінки під час вирішення конкретних завдань [3, с. 24].

Саме тому необхідно організувати навчальний процес таким чином, щоб спонукати його учасників до творчої та наукової діяльності. Він має включати в себе мультимедійні засоби і зовнішні електронні ресурси. Під час аудиторних занять можливо використовувати Smart-дошку, яка виконує функцію додаткового комп'ютерного монітора, Smart Notebook, який містить велику кількість вже готової інформації та урізноманітнює заняття, існують малогабаритні безпроводні презентаційні пристрої, навчальний комплекс Smartклас, який дає можливість

підготувати навчальний матеріал, провести заняття, інтерактивне тестування, опитування та дискусії, організувати on-line заняття. Студенти для швидкого та зручного доступу до інформації можуть використовувати такі Smart-технології як смартфон, планшетний комп'ютер, електронні книги. Smart Education дає змогу вчитися завжди і будь-де, коли є потреба, нагода чи бажання, а також розвивати навички та знання студента відповідно до його компетентнісної моделі.

Крім того, можливість отримувати знання дистанційно в режимі он-лайн все більше набирає оберти. Про це свідчить популярність світових проєктів Coursera, EdX, Canvas.net, Udacity, Khan Academy, FutureLearn, Open2study та ін., в рамках яких провідні світові навчальні заклади пропонують пройти безкоштовні он-лайн курси з різних спеціальностей.

Найважливішим питанням є підготовка кадрів з творчим, конкурентоспроможним потенціалом, які вміють працювати і мислити по-новому. Спеціаліст, котрий не володіє практичними навичками роботи в соціальних мережах, з електронними джерелами, не вміє складати особисті бази даних, буде неефективним. Отже, перевагами Smart Education є набуття навичок комунікації, критичного мислення, співпраці та лідерства, міжкультурного взаєморозуміння, кар'єри.

Література

1. Абдрахманова Б. А. Смарт-технологии в образовании [Електронний ресурс] Режим доступу: www.zkoipk.kz/b2/369-conf.html
2. Алексеева, Л. Н. Инновационные технологии как ресурс эксперимента/ Л. Н. Алексеева// Учитель. - 2004. - № 3. - с. 78.
3. Зубенко О. В. Мотиваційний етап навчальної діяльності при вивченні іноземної мови/ Матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції „Наука і освіта 2005”. 7-21 лютого 2005 р. – Том 3. - Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. – 68с. – с. 23-24.
4. Іваненко Г. Використання інформаційно-комунікативних технологій в навчанні іноземній мові/ Smart-освіта: ресурси та перспективи : матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 16–17 жовтня 2014 р.) : тези доповідей. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 350 с. – Укр., рос. та англ. мовами. - с.61-63.

5. Якубов С. Технології SMART та навчальні матеріали / С. Якубов, Я. Якінін // Ні-Tech у школі. – 2011. – № 3 – 4.